

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 14 juli 2026

Betreft Verslag Energieraad (formeel) 26 juni 2026

Ons kenmerk

DEIZ /107349628

Bijlage(n)

3

Non- paper: Designing an

Industrial Decarbonisation Bank

Non- paper: Measures

Supporting the EU Chemical

Industry

Non- paper: Technical note ETS

– investment conditionality for

free allocation

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u het verslag van de Energieraad die op 26 juni 2026 plaatsvond in Luxemburg. Tevens ga ik in op de vragen van de fractie van PRO die tijdens het debat over de Energieraad van 18 juni jl. aan de orde zijn gesteld en nog niet in het debat zijn beantwoord.

Daarnaast deel ik hierbij een drietal stukken gerelateerd aan het Europees Emissiehandelssysteem (ETS) en de concurrentiekracht van de chemische industrie. Deze zijn met de Europese Commissie gedeeld met het oog op het voorstel voor de ETS-herziening die de Commissie later deze maand zal presenteren.

Tot slot bevat dit verslag een appreciatie van de brief van 12 juni jl. van de Wetenschappelijke Klimaatraad en andere Europese klimaatraden over de inzet van het kabinet op de ETS-herziening, conform het verzoek van de Kamercommissie voor Klimaat en Groene Groei uit de procedurevergadering van 30 juni jl.

Stientje van Veldhoven- Van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei

Verslag Energieraad 26 juni 2026

Ons kenmerk
DEIZ /107349628

Op 26 juni jl. vond in Luxemburg de formele Energieraad plaats. Op de agenda stonden: het bereiken van een algemene oriëntatie op de voorstellen uit het *European Grids Package*, een uitwisseling van standpunten over 'decarbonisatie in de energiesector post-2030' en een uitwisseling van standpunten over de crisis in het Midden-Oosten. Daarnaast werden enkele diverspunten besproken.

Algemene oriëntatie – European Grids Package

Tijdens de Energieraad is een algemene oriëntatie (AO) over het Grids Package bereikt, bestaande uit de richtlijn vergunningverlening en een herziening van de TEN-E-verordening. In de discussie benadrukte de Commissie het strategische belang van het Grids Package voor de Europese energietransitie. Volgens de Commissie vormen de elektriciteitsnetten momenteel de grootste bottleneck voor de verdere uitrol van schone energie, waardoor ook de betaalbaarheid van energie, de energieonafhankelijkheid en de decarbonisatie onder druk staan. De Commissie onderstreepte dat de voorgestelde versnelling van vergunningsprocedures met name op middellange termijn een wezenlijk verschil kan maken.

Wat de richtlijn vergunningverlening betreft, sprak een grote meerderheid van de lidstaten steun uit voor het bereikte compromis. In het algemeen waren lidstaten van oordeel dat een goede balans is gevonden tussen het versnellen van vergunningprocedures en het waarborgen van een hoog niveau van natuur- en milieubescherming. Daarnaast waren lidstaten tevreden dat in het compromisvoorstel meer ruimte wordt gegeven voor nationale keuzes bij de inrichting van hun bestuursrechtelijke procedures. Een kleine groep lidstaten had liever een horizontale aanpak gezien in plaats van sectorspecifieke vergunningsregels.

Ook ten aanzien van de TEN-E-verordening bestond brede steun voor het bereikte compromis. Lidstaten onderstreepten het belang van een sterkere Europese netwerkplanning en investeringen in interconnecties. Enkele lidstaten verwelkomden de aanpassingen van de regels rond congestie-inkomsten van netbeheerders en de sterkere rol van lidstaten en netbeheerders bij het opstellen van het centrale scenario als basis voor Europese netwerkplanning. Daarnaast spraken meerdere lidstaten steun uit voor de introductie van een nieuwe projectcategorie gericht op de veiligheid en weerbaarheid van kritieke energie-infrastructuur. Een kleinere groep lidstaten had daarbij echter graag een bredere reikwijdte en ruimere financieringsmogelijkheden voor veiligheidsmaatregelen en herstelcapaciteit gezien.

Nederland sprak steun uit voor beide onderdelen van het Grids Package. Ten aanzien van de richtlijn vergunningverlening verwelkomde Nederland in het bijzonder de maatregelen die vergunningprocedures versnellen, waaronder de verduidelijkingen rondom stikstof voor elektriciteits- en waterstofnetwerken. Ten aanzien van de TEN-E-verordening sprak Nederland steun uit voor een sterkere Europese netwerkplanning en een effectiever systeem voor de kostendeling van

grensoverschrijdende infrastructuur. Daarbij gaf Nederland aan dat op het punt van de kostendeling een ambitieuzere uitkomst wenselijk zou zijn geweest.

Ons kenmerk
DEIZ /107349628

Gedachtewisseling: Decarbonisatie in de energiesector post-2030

Tijdens de Energieraad vond een gedachtewisseling plaats over het Europese post-2030 energieraamwerk. De Commissie zal naar verwachting eind dit jaar voorstellen presenteren voor het vervolg op het huidige Europese kader voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, inclusief de bijbehorende governance-verordening.

Tijdens de gedachtewisseling onderschreef een grote meerderheid van de lidstaten het belang van een toekomstig energieraamwerk dat bijdraagt aan energiezekerheid, energieonafhankelijkheid, concurrentievermogen, betaalbaarheid en duurzaamheid. Daarnaast pleitten veel lidstaten voor een simpelere Europese doelenarchitectuur voor 2040 met minder sub- en sectordoelen voor energie dan in het 2030-energiekader, om de implementatie hiervan makkelijker te maken.

Sommige lidstaten deelden hun standpunten over de vormgeving van de overkoepelende energiedoelstellingen, waarbij de opvattingen uiteenliepen. Een kleine groep lidstaten sprak de voorkeur uit voor voortzetting van de huidige doelstellingen voor hernieuwbare energie en energiebesparing, terwijl enkele andere lidstaten juist pleitten voor een overkoepelend decarbonisatiedoel met ruime flexibiliteit voor lidstaten. Een brede groep lidstaten benadrukte daarnaast het belang van technologie-neutraliteit, waarbij lidstaten de ruimte behouden om zelf de meest kosteneffectieve energiemix te bepalen. Daarnaast wees een grote groep lidstaten op de rol van kernenergie. Enkele lidstaten benadrukten afzonderlijk het belang van biomassa als lokaal geproduceerde energiebron. Tot slot spraken enkele lidstaten voorzichtige steun uit voor de introductie van een elektrificatiedoel.

Ten aanzien van de uitgangspunten voor het toekomstige energieraamwerk benadrukte een grote groep lidstaten dat energiezekerheid een centrale, horizontale pijler zou moeten vormen, mede gelet op de geopolitieke ontwikkelingen en de noodzaak om de afhankelijkheid van fossiele energie-import verder terug te dringen.

Nederland pleitte conform het met de Kamer gedeelde non-paper¹ voor duidelijke energiedoelen voor 2040, ondersteund door een sterk Europees instrumentarium en een uitvoeringspakket om knelpunten in de energietransitie aan te pakken. Concreet pleitte Nederland voor de afbouw van fossiele brandstoffen door een bindend Europees doel voor schone energie (waaronder hernieuwbare en nucleaire energie), een bindend Europees doel voor finaal energieverbruik, een indicatief Europees doel voor directe elektrificatie en een Europees mechanisme voor de

¹ Zie non-paper 'EU Energy Framework beyond 2030 – Priorities of the Netherlands' bij kamerstuk 21 501-33, nr. 1215.

transportsector. Verder onderstreepte Nederland de noodzaak van strikte duurzaamheidscriteria en toepassing van het cascaderingsprincipe voor biomassa.

Ons kenmerk
DEIZ /107349628

Gedachtewisseling: crisis in het Midden-Oosten

Tijdens de raad vond een gedachtewisseling plaats over de gevolgen van de crisis in het Midden-Oosten voor de Europese energievoorzieningszekerheid. De discussie stond in het teken van de vraag hoe de EU voorbereid moet zijn indien de verstoring van de scheepvaart in de Straat van Hormuz zou aanhouden of opnieuw zou optreden. Daarbij werd gesproken over mogelijke maatregelen op de korte termijn en lessen voor de leveringszekerheid op de langere termijn.

De Commissie benadrukte dat de recente ontwikkelingen opnieuw laten zien dat de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen een geopolitieke kwetsbaarheid vormt. Tijdens de gedachtewisseling bestond brede overeenstemming onder de lidstaten over het belang van nauwe Europese coördinatie bij een eventuele verdere escalatie van de crisis. Daarbij werd door een grote groep lidstaten, waaronder Nederland, gewezen op het belang van een intensievere monitoring van de olie-, gas- en brandstoffenmarkten, tijdige gegevensuitwisseling, gezamenlijke scenarioanalyses, coördinatie bij het vullen van de gasopslagen en een goede afstemming over eventuele inzet van strategische olievoorraden, zodat lidstaten tijdig en op basis van een gezamenlijk beeld kunnen besluiten over eventuele crisismaatregelen.

Ook gaf de Commissie aan dat de beste bescherming tegen toekomstige crises bestaat uit het versnellen van de energietransitie, het vergroten van de energie-efficiëntie en het verder versterken van de Europese energiezekerheid. Een groot aantal lidstaten onderschreef dit, waarbij Nederland aanvullend pleitte voor verdere energiebesparing, de uitrol van schone energie en versterking van de interne energiemarkt.

Diversenpunten

Methaanverordening

Tsjechië vroeg, gesteund door een brede groep lidstaten, waaronder Nederland, aandacht voor de implementatie van de Methaanverordening. Deze lidstaten onderschreven de doelstellingen van de verordening, maar wezen er, op basis van signalen uit de sector, op dat enkele verplichtingen voor importeurs van olie en gas op korte termijn nog niet uitvoerbaar zijn en onder de huidige marktomstandigheden en geopolitieke context onbedoeld risico's kunnen opleveren voor de leveringszekerheid. Zij stelden dat de voorgenomen aanpak van de Commissie, met uitgestelde sanctionering voor een periode van drie jaar, onvoldoende juridische zekerheid biedt voor marktpartijen. Zij riepen de Commissie daarom op om, met behoud van de ambitie van de verordening, te komen tot tijdelijke en gerichte oplossingen voor onderdelen die op de korte termijn niet uitvoerbaar zijn, en die daarmee de juridische zekerheid en de leveringszekerheid waarborgen. Tegelijkertijd moet worden gewerkt aan de implementatie van de verordening. Een kleine groep lidstaten erkende de zorgen, maar achtte de huidige door de Commissie geboden flexibiliteit toereikend.

De Commissie gaf aan zich te richten op de implementatie van de Methaanverordening op een wijze die de leveringszekerheid niet in gevaar brengt, zeker gezien de huidige geopolitieke context. De Commissie gaf aan dat de Methaanverordening naar haar oordeel voldoende flexibiliteit biedt om een pragmatische implementatie mogelijk te maken. Ook riep de Commissie lidstaten op om gebruik te maken van flexibiliteit ten aanzien van de sanctionering van de nieuwe verplichtingen voor importeurs, die de Commissie in de nog te publiceren aanbeveling zal bieden.

CACM – Verordening Capaciteitstoewijzing en Congestie management

Italië en Polen, met steun van enkele lidstaten, plaatsten kanttekeningen bij de voortgang van de herziening van de CACM-verordening² en bij de mate waarin de Commissie de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit in acht neemt. De kritische interventies richtten zich met name op het voornemen om de elektriciteitsmarktkoppeling verder te centraliseren via een *single market coupling operator* en op de mogelijke toepassing van de zogenoemde '70%-regel' op de *intraday-markt*. Een groep lidstaten sprak steun uit voor het versterken van de Europese marktkoppeling en marktintegratie. De Commissie benadrukte dat de herziening van de CACM-verordening noodzakelijk is om de Europese elektriciteitsmarkt toekomstbestendig te maken, de marktkoppeling en het toezicht te verbeteren en de integratie van hernieuwbare energie te faciliteren. Daarbij verdedigde zij het centraliseren en versterken van het toezicht op de Europese marktkoppeling en de bijbehorende algoritmen, in lijn met het mandaat uit de Elektriciteitsmarkthervorming (EMD).

Belang van elektrificatie

Frankrijk bracht, met steun van enkele lidstaten, waaronder Nederland, het belang van verdere elektrificatie onder de aandacht, waarvoor een voorspelbaar regelgevend kader, een ambitieus ETS en een sterke Europese industriële basis essentieel zijn. De verklaring kreeg steun van een groep lidstaten. Enkele lidstaten wezen daarbij op het belang van betaalbare energieprijzen, ruimte voor nationale omstandigheden en het behoud van meerdere routes naar verduurzaming. De Commissie onderschreef het belang van versnelde elektrificatie en kondigde aan het Elektrificatie Actieplan de komende weken te presenteren en wees daarnaast op aankomende voorstellen over nettarieven en energiebelasting die elektrificatie moeten stimuleren.

Medische radio-isotopen

België vroeg, met steun van enkele lidstaten, waaronder Nederland, de Europese Commissie om een update over de uitvoering van de raadsconclusies inzake het versterken van de strategische autonomie op het gebied van medische radio-isotopen. De initiatiefnemers benadrukten het belang van leveringszekerheid voor patiënten en van het versterken van de Europese productiecapaciteit om de afhankelijkheid van derde landen te verminderen. De Commissie bevestigde dat zij werkt aan de uitvoering van de Raadsconclusies en

² Verordening Capaciteitstoewijzing en Congestie management.

kondigde aan later dit jaar met een Europees initiatief voor medische radio-isotopen te komen. Dit initiatief moet bijdragen aan het versterken van de Europese productiecapaciteit, de leveringszekerheid en de strategische autonomie van de EU op dit terrein.

Beantwoording vragen van PRO-fractie uit Commissiedebat

In het debat van 18 juni jl. over de Energieraad zijn door PRO vragen gesteld over de mogelijke opname van kernenergie in de EU-2040-doelen voor energie en de gevolgen daarvan voor de investeringszekerheid van zon- en windenergie, de uitwerking van subdoelen en subsidies, en de implicaties voor onderliggende gedelegeerde handelingen (waaronder die waarin de eisen om waterstof als hernieuwbaar te kwalificeren zijn vastgelegd). Het kabinet zet vol in op het vergroten van het aandeel schone energie in de energiemix en de energieonafhankelijkheid van Nederland. Kernenergie heeft hier een belangrijk aandeel in, naast hernieuwbare energie zoals windenergie en zon-pv.

Een Europees doel heeft een belangrijke signaalwerking en zorgt voor investeringszekerheid. Dit is belangrijk voor de uitrol van hernieuwbare energie, maar ook voor kernenergie. Dit kabinet wil zich daarom inzetten voor een Europees doel voor 2040 voor schone energie, dat zowel hernieuwbare energie als ook kernenergie omvat. Het kabinet zet dan ook in op investeringszekerheid voor zowel wind en zon als kernenergie, omdat zij alle nodig zullen zijn in de Nederlandse en Europese energiemix richting 2050.

Wat betreft de verschillende subdoelen onder de REDIII³ en een mogelijke voortzetting hiervan onder het EU-2040-kader heeft het kabinet nog geen positie ingenomen. Wel is het kabinet van mening dat de EU-energiedoelen voor 2040 ondersteund moeten worden door sterke Europese instrumenten en geharmoniseerde normen. Dit versterkt de interne markt, zorgt voor een gelijk speelveld, benut schaalvoordelen en is efficiënter dan een groot aantal subdoelstellingen die door lidstaten op uiteenlopende wijze worden geïmplementeerd of onderling onvoldoende samenhangen. Ook de Europese Commissie kijkt naar mogelijkheden voor een simplificatie van de energiedoelen-architectuur voor 2040.

Wat betreft de regelgeving onder de RED voor hernieuwbare energie zal het kabinet zich inzetten voor behoud en waar nodig verbetering en doorontwikkeling van een Europees kader dat de uitrol van hernieuwbare energie ondersteunt. Dit betreft ook de gedelegeerde handeling waarin de eisen om waterstof als hernieuwbaar te kwalificeren zijn vastgelegd. Deze eisen staan los van de inzet op een doel voor schone energie: het is bijvoorbeeld niet zo dat daardoor waterstof uit kernenergie automatisch zou kwalificeren als hernieuwbaar. Waterstof uit kernenergie heeft de Europese Commissie immers al gedefinieerd als koolstofarme waterstof. U bent eerder geïnformeerd over de Nederlandse inzet ten aanzien van aanpassingen in deze gedelegeerde handeling.⁴

³ De Renewable Energy Directive, ofwel Richtlijn Hernieuwbare Energie.

⁴ Kamerstukken II, 2025-26, 26172, nr. 1862.

Appreciatie brief Wetenschappelijke Klimaatraad over ETS-herziening

Ons kenmerk
DEIZ /107349628

De Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) heeft samen met andere Europese Klimaatraden op 12 juni een brandbrief gestuurd over het ETS. De oproep aan de EU en lidstaten is om het ETS niet te verzwakken en om stabiel beleid te voeren. Afzwakking van het ETS kent zwaarwegende nadelen.

Conform het verzoek van de Kamercommissie voor Klimaat en Groene Groei uit de procedurevergadering van 30 juni jl. apprecieer ik hierbij kort deze brief. Het kabinet verwelkomt deze brief en de boodschap en vindt het een belangrijk signaal richting de aankomende ETS-herziening. Nederland ziet het ETS als cruciaal om klimaatdoelen te halen, onafhankelijk te worden van fossiele energiebronnen en een gelijk speelveld en investeringszekerheid te bevorderen. Bij de aankomende ETS-herziening zal Nederland zich dan ook, in lijn met de boodschap van de brief, inzetten voor een sterk en ambitieus ETS.

Technical note ETS – investment conditionality for free allocation

Problem statement

With competition from state of the art installations in South Asia, companies not investing in the short term will ultimately disappear. Irrespective of carbon costs. While free allocation has brought ETS far, it now becomes a scarce resource risking to be spent on delaying an exit, rather than steering towards investments in modernization. Moreover, scarcity will negatively affect EU industry across the board, notably companies who have invested heavily. With fierce competition, this is something also the frontrunners cannot afford.

Policy objective

Free allocation should be directed towards installation that have invested in decarbonization. A tight but sufficient time frame should be provided so that a cut in free allocation can be avoided, also keeping the door open for initial laggards who demonstrate substantial performance improvements. This should also allow for governments to provide for the necessary conditions to decarbonize, such as grid capacity.

Stronger incentives for near-term industrial decarbonization investments are needed to reduce fossil fuel dependence and preserve industrial competitiveness. The current ETS price alone may not sufficiently reflect the residual abatement costs of key decarbonization technologies. Further incentives via free allocation would help in creating the right conditions.

Measures should be objective, verifiable and minimize administrative burden. This can be done by basing conditionalities on actual GHG emissions intensity performance relative to existing benchmark data. Methodologies based on emission intensity are tried and tested, and are sufficiently quantitative to ensure the rules are applied equally. This avoids distortions in the intra-EU playing field.

Suggested policy design

Measure 1: 20% conditional allocation

- As part of the upcoming revision regarding the free allocation in 2031 – 2035, performance targets are established based on the 2021/2022 GHG emissions intensity data. The targets should be communicated well in advance and in absolute terms. Setting targets in absolute terms would be preferable to targets in relative terms (e.g. top X%), to provide investment certainty and to encourage more installations to invest. The target can for example be set at the median emission intensity in the relevant benchmark category.
- 20% of the free allocation in 2031 – 2035 is conditional – granted only if one of the following criteria apply:
 - 1) Sufficient performance: the subinstallation's GHG emissions intensity in 2032 - 2033 is lower than the performance target.
 - 2) Sufficient performance Improvement: between 2026 and 2033, the GHG emissions intensity of the installations as a whole has dropped by at least 20%, and supported by commissioned decarbonization investments. The latter would require a degree of qualitative assessment. The aim is to avoid awarding partial closures of old production lines, but rather rewarding actual investments.
- The above criteria would be assessed in 2034. The free allocation for 2031-2033 will be allocated in full to avoid liquidity issues, although the conditional free allocation is preliminary.

Should the conditions not be met, then the excess allocation will be withheld from the allocation received in 2034 and 2035, so that the total free allocation 2031 – 2035 corresponds to 80% free allocation.

Measure 2: widening CSCF exemption

- To incentivize frontrunners and provide investment certainty, the existing CSCF exemption could be granted to installations meeting a predefined absolute emissions-intensity threshold (for example, the applicable 2021–2025 benchmark value). This would enable investors to determine ex ante the efficiency level required to qualify, thereby strengthening the business case for timely decarbonization investments.
- The resulting allocation requirement could be sourced from installations that appear uninclined to invest, for instance by taking the 2013-2020 benchmark as a reference, which is an emissions intensity which is reasonably achievable.

Measures Supporting the EU Chemical Industry

Context and challenge

The European chemicals industry is facing an acute competitiveness challenge driven by persistently high energy costs and increasing global (and at times distorted) competition combined with European carbon costs. As an energy-intensive sector exposed to international trade, and currently not covered by the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), the sector is particularly vulnerable to carbon leakage risks in light of the gradual phase-out of free allocation under the EU ETS. At the same time, demand for sustainable chemical products remains insufficient to underpin a viable long-term business case for costly green investments.

While multiple EU instruments are in place or under development, the current policy mix does not yet adequately address the **urgency, scale, and specific exposure** of the chemical sector. Therefore for the time being targeted adjustments, particularly in the context of the upcoming ETS revision, while keeping the integrity of the ETS in place, could provide timely relief while enabling the sector to transition.

I. Short-term levers (ETS-centered)

1. Reinforcing carbon leakage protection during the transition period

- Assess options to **mitigate the impact of the phase-out of ETS-allowances** (and with that free allowances) for sectors highly vulnerable to carbon leakage, such as the chemical industry. This could include:
 - A more **differentiated allocation approach**, better reflecting actual exposure to carbon leakage. This is a short-term till medium-term intervention, starting as soon as possible, providing relief where it is needed most. We should allow for a **redistribution of free allocation within the existing cap**, without undermining ETS integrity.
 - A reassessment of the **methodology** of the ETS-benchmarks, especially the **fallback benchmark**, which in many cases is currently not feasible to attain for chemical industry. This would prevent the sector from being benchmarked against unrealistic standards.

2. Investment incentives within the ETS, for ETS-sectors, with ETS-revenues

- ETS-revenues should be better utilized to stimulate industrial decarbonisation, especially within sectors with a **high risk of carbon leakage**. ETS auction revenues should be channelled back more directly into **decarbonisation investments**, especially to support industries to decarbonise and become future proof. Special attention is needed for the decarbonisation investments in sectors at risk of carbon leakage. The “**Industrial Decarbonisation Bank**” should focus on capital-intensive decarbonisation projects that boost the **scale up- and commercialization** of clean products and strengthen **circular value chains**.
[Further elaboration in the attached “Note – Designing an Industrial Decarbonisation Bank”]
- Free allocation within the ETS should be directed more adequately towards installations that invest in decarbonisation. This would include an **ETS-conditionality scheme** that is more **outcome-based** and **investment-oriented**, lowering administrative burdens and increasing effectiveness, to prevent supporting a delayed

exit out of the EU.

[Further elaboration in the attached “Technical note ETS – strengthening investment incentives”]

3. Interaction with Indirect Cost Compensation

- Reflect on the **timing and effectiveness of ICC support**, particularly given delayed disbursement (e.g. payments only materialising in later years).
- Explore whether **additional flexibility** could provide more immediate relief.
- **Extend** the possibility to give ICC support until after 2030.

II. structural levers (future-proofing the sector)

The Netherlands underlines the importance of the Critical Chemical Alliance in developing concrete and actionable measures to future-proof the chemical sector. The Netherlands furthermore calls for the swift translation of these measures into legislation and targeted policy instruments, in particular:

4. Market creation for sustainable chemical products (lead markets)

- Accelerate development of **EU-level demand-side instruments** (e.g. green public procurement, product standards, quotas or incentives).
- Ensure **swift legislative uptake** of ongoing work under the Critical Chemical Alliance (CCA) and **coordination with** upcoming legislation (e.g. Industrial Accelerator Act, BioTechAct II, Circular Economy Act, product legislation). In addition, legislative uptake should include potential amendments to already existing (product) legislation.
- *[Further elaboration needed based on CCA WG4 recommendations]*

5. Strategic approach to critical chemical value chains

- Implement the framework developed by the CCA to **identify and support strategic and critical molecules and production sites** at EU level.
- Develop more **targeted industrial policy interventions** (investment support, resilience measures) aimed at these strategic and critical molecules and sites.
- *[To be defined based on CCA WG1 outcomes]*

6. Trade and level playing field instruments

- Strengthen tools to **address unfair competition and global overcapacity**, including faster and more effective trade defence instruments, prioritizing sectors where there is no coverage under the CBAM.
- Improve **monitoring of import surges** in key chemical value chains.
- *[Further specification needed – link to ongoing CCA WG2 work]*

Concluding remark

Addressing the competitiveness challenge of the European chemical industry requires a **combination of targeted (ETS) adjustments, while keeping the integrity of the ETS in place, and structural measures to enable long-term transformation**. The upcoming ETS revision provides a key opportunity to deliver relief, while parallel initiatives such as the Critical Chemical Alliance can help build a sustainable and competitive future for the sector.

Designing an Industrial Decarbonisation Bank *The Netherlands*

Problem definition

As the European Commission estimated¹ and Draghi² mentioned, **significant investments** are needed for the European energy intensive-industries (EII) to achieve carbon reduction and remain competitive, particularly in scaling up new clean technologies and strengthen circular value chains. However, the EII are currently struggling and the clean transition of the EII is in an extremely difficult phase. As a result, **sustainability investments** by the industry (including high-value sectors) **are being postponed**, fail to materialize, or industrial activities are being relocated abroad (leakage).

The focus of EU supporting schemes for the clean transition currently lies strongly with fundamental and disruptive innovation and developing new technologies or already bankable projects (EIB). However, the **scaling up and commercialization** of market applications of clean products, which might not yet be fully bankable, is suffering from several barriers and insufficiently taken into account. Consequently, investment certainty for Technology Readiness Levels (TRLs) further down the line and the uptake of “first of a kind” (FOAK)-technologies is **lacking behind**, as well as in the general uptake of clean and green products, as **lead markets** for energy-intensive sectors are still in development. This, in combination with the current challenges of the EII, makes the rendition of investments in decarbonisation projects in the EII **more uncertain**.

While policy initiatives to boost sustainable production routes (e.g. ETS/CBAM) are in place, the European EII currently lack sufficient **specific** and **streamlined support** and coordination for clean investments, in which the **entire innovation chain** is viewed in a **coherent** manner. A more coherent EU landscape for the EII can and could be supported by the possibilities offered under the **European Competitiveness Fund (ECF)**, **within** the ‘Clean Transition and Industrial Decarbonisation’ pillar. The ECF can complement existing financing aimed at making European industries more sustainable and exists alongside the IF and EIB as an accelerator for industrial sustainability. Within the ECF, targeted support for the EII could be part of a **seamless investment journey** to accelerate sustainability and strengthening competitiveness.

Policy objectives and design

The **Industrial Decarbonisation Bank (IDB)**, first mentioned by the European Commission in the Clean Industrial Deal³, would be a suitable instrument to fill this current gap in the existing EU financing landscape, whilst maintaining **coherence** between and avoid overlap with existing funds:

- The IDB must maximize industrial decarbonisation and EU competitiveness, and strengthen climate objectives, and increase strategic autonomy. The IDB should support projects within the scope of **three policy objectives**, namely:
 - a. Investing in the conversion of existing facilities of EII to sustainable ones, by investing in (capital intensive) industrial sustainability projects.
 - b. Investing in the scaling up of clean technologies to an industrial scale (TRLs 6-9, FOAK-uptake), by closing the financing gap between innovation and market-wide applications.
 - c. Strengthen circular value chains, including critical raw materials, green and circular chains for chemistry, sustainable feedstock, materials and recycling.

¹ [Investment needs assessment and funding availabilities to strengthen EU's Net-Zero technology manufacturing capacity \(SWD\)](#) (p.9/10)

² [The future of European competitiveness](#) (p.39 & p.46)

³ [The Clean Industrial Deal: A joint roadmap for competitiveness and decarbonisation](#) (p10/11)

- The IDB should use public funds to **de-risk** large-scale industrial decarbonisation projects to **attract private investments**. It could combine subsidies and risk-sharing instruments (grants, loans and auctions-as-a-service) to **maximize its impact**. Additionally, the IDB can help complement the ETS price signal, boosting private investments in turn. It also provides long term certainty for investors that investing in the clean transition is supported in the EU.
- Support from the IDB should be **technology neutral** and based on **competitive selection** to maximizing emission reduction where possible.
- As mentioned in the CID, the Commission will propose to fund the IDB through ETS and/or CBAM revenues. Any potential use of those ETS or CBAM revenues that are part of the MFF negotiations in the European Council should not be directed to the IDB directly. **Solid conditionalities** for obtaining support from the IDB are necessary to prevent the IDB from supporting sweating assets, i.e. into industries unwilling to decarbonize that will end up leaving the EU. Public funds must therefore be deployed exclusively to **future-proof industrial sectors** and sustainable production routes that play a **strategic role** in boosting EU competitiveness and decarbonisation.
 - The IDB should **pay special attention** to sectors with a **high risk of carbon leakage**, being in an even more difficult position, complementing the ETS and CBAM, creating both the **proverbial stick and carrot** needed for the clean transition. This pertains to the chemical industry, as well as various CBAM-sectors (high trade intensity).

Temporary Investment Booster

- While the IDB could play an important role in strengthening Europe's industrial competitiveness and decarbonisation after the ETS-review has been completed, the challenges faced by energy-intensive industries in **all EU member states** are **immediate** and require urgent support.
- The Netherlands remains against creating new funds outside the MFF competing with existing funds.
- Any reallocation of ETS revenues that already have been assigned should **not come at the expense** of ETS-revenues dedicated to Member States and existing climate objectives or instruments, in particular the **Innovation Fund**, whose size, integrity and effectiveness must be preserved. In addition the Investment Booster cannot be funded by bringing additional allowances in circulation.

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
Cc de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei

Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
30 juni 2026

Kenmerk
DEIZ / 107286430

nota

TER BESLISSING

Parafenroute

Kopie aan

Bijlage(n)
Non- paper: Designing an
Industrial Decarbonisation Bank
Non- paper: Measures
Supporting the EU Chemical
Industry
Non- paper: Technical note ETS
– investment conditionality for
free allocation

Aanleiding

Op 26 juni jl. vond in Luxemburg de formele Energieraad plaats. Op de agenda stonden: het bereiken van een algemene oriëntatie op het European Grids Package, een gedachtewisseling over de decarbonisatie van de energiesector post-2030, en een gedachtewisseling over de situatie in het Midden-Oosten in relatie tot de Europese energievoorzieningszekerheid. Bijgaand treft u het verslag aan dat ter informatie aan de Eerste en Tweede Kamer kan worden toegezonden. In aanvulling op het verslag wordt in de bijgevoegde Kamerbrief tevens ingegaan op de beantwoording van vragen van de PRO-fractie, gesteld tijdens het Commissiedebat Energieraad van 18 juni jl.

Ook worden met het verslag drie non-papers gedeeld, gerelateerd aan het ETS en de concurrentiekracht van de chemische industrie. Tot slot bevat de brief een appreciatie van de brandbrief van onder meer de Wetenschappelijke Klimaatraad over het ETS, waarmee wordt voldaan aan het verzoek van de Kamercommissie voor Klimaat en Groene Groei van 30 juni.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het ondertekenen en verzenden van de bijgevoegde Kamerbrieven en de drie non-papers.

Kernpunten

Over de Energieraad

- Tijdens de Energieraad is een algemene oriëntatie (AO) bereikt over het Grids Package (richtlijn vergunningverlening en herziening TEN-E-verordening), waarmee de Raadspositie is vastgesteld. Nederland verwelkomde de uitkomst en benadrukte het belang van versnelling van vergunningverlening en van kostendeling bij grensoverschrijdende projecten.

Kenmerk
DEIZ / 107286430

- Tijdens de uitwisseling over het post-2030 kader voor energie deelden lidstaten eerste gedachten over de aangekondigde voorstellen van de Commissie voor de herziening van het EU-energiekader (RED, EED en Governance) eind dit jaar.
- Tijdens de gedachtewisseling over gevolgen van de geopolitieke situatie in het Midden-Oosten voor energievoorzieningszekerheid pleitten lidstaten, waaronder Nederland voor gecoördineerde aanpak en structurele versterking via energiebesparing, elektrificatie, hernieuwbare energie.
- Tijdens de Energieraad werden er ook enkele diversienpunten besproken:
 - Methaanverordening: meerdere lidstaten, waaronder Nederland, vroegen aandacht voor uitvoerbaarheid en leveringszekerheid. De Commissie wees op pragmatische implementatie en bestaande flexibiliteit.
 - CACM¹-verordening: enkele lidstaten plaatsten kanttekeningen bij centralisatie en proportionaliteit van de herziening. De Commissie benadrukte modernisering van marktontwerp en versterking van toezicht en integratie hernieuwbare energie.
 - Elektrificatie: enkele lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten het belang van elektrificatie voor decarbonisatie en concurrentiekracht.
 - Medische radio-isotopen: enkele lidstaten, waaronder Nederland vroegen aandacht voor leveringszekerheid en strategische autonomie. De Commissie komt later dit jaar met een Europees initiatief voor versterking van productiecapaciteit.
- In het Commissiedebat Energieraad van 18 juni jl. heeft u toegezegd in het verslag in te gaan op de onbeantwoorde vragen van de PRO-fractie over de mogelijke opname van kernenergie in de EU-2040-doelen en de gevolgen voor investeringszekerheid van zon en wind. In de beantwoording geeft u aan te willen inzetten op een Europees doel voor schone energie in 2040. U geeft aan dat het kabinet nog geen positie heeft ingenomen over eventuele subdoelen onder REDIII en het EU-2040-kader. U geeft aan dat het kabinet zich inzet voor behoud en waar nodig verbetering van een Europees kader dat de uitrol van hernieuwbare energie ondersteunt.

Overige zaken die meegaan met het verslag

- Als bijlage worden drie non-papers over conditionaliteiten in het ETS, de chemische sector en de *Industrial Decarbonisation Bank* toegevoegd. Deze zijn met de Commissie gedeeld met het oog op het voorstel voor de ETS-herziening later deze maand. Conform de informatie-afspraken met de Kamer worden deze ter kennisgeving gedeeld.
- Tot slot is in de brief een appreciatie opgenomen van de brief van onder meer de WKR over het ETS. Hiermee wordt voldaan aan het verzoek van de Kamercommissie voor Klimaat en Groene Groei uit de procedurevergadering van 30 juni jl.

¹ Verordening Capaciteitstoewijzing en Congestie management.